

NOTA

BEVEREN – BEUKENHOFLAAN 2018

PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM

ERFPUNT – CEL ONDERZOEK

ERFPUNT
ONROEREND ERFGOED WAASLAND

OPDRACHTGEVER

Familie Lesseliers, Kloosterstraat 21, 9120 Beveren

PROJECT

Beveren – Beukenhoflaan 2018

PROJECTCODE AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED
2018I43

UITVOERDER PROJECT

Erfpunt – cel Onderzoek
OE/ERK/Archeoloog/2016/00101
Regentiestraat 63
9100 Sint-Niklaas

AUTEURS

Thierry Van Neste, Marjolijn De Puydt

WETENSCHAPPELIJKE BEGELEIDING

Erfpunt - cel Beheer

© Erfpunt – cel Onderzoek, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Erfpunt.

Erfpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN 0778-3841

Erfpunt - cel Onderzoek

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Tel +32 (0)3 778 87 59

onderzoek@erfpunt.be

www.erfpunt.be

www.facebook.com/Erfpunt

<https://sketchfab.com/Erfpunt>

1. VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Naar aanleiding van de geplande verkaveling van de gronden aan de Beukenhoflaan te Beveren werd een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Op basis van het bureauonderzoek werd een archeologische verwachting voor sporen uit de ijzertijd, Romeinse tijd en middeleeuwen vooropgesteld. Om dit vast te stellen werd op 10 september 2018 een prospectie met ingreep in de bodem (proefsleuven en proefputten) uitgevoerd in het projectgebied. Na afronding van dit veldwerk kan gesteld worden dat het uitgevoerde vooronderzoek volledig afgerond is.

2. AANWEZIGHEID VAN EEN ARCHEOLOGISCHE SITE

Het sleuvenonderzoek wees op de aanwezigheid van een Romeins brandrestengraf en (mogelijk) middeleeuwse greppels/grachten. Alle sporen werden echter in grote mate afgetopt door verstoringen die algemeen in de nieuwste tijd gedateerd kunnen worden.

Aangezien Romeinse brandrestengraven vaak geïsoleerd aangetroffen worden, er binnen het projectgebied geen aanwijzingen waren voor bijkomende brandrestengraven, de greppels/grachten enkel wijzen op agrarische activiteiten en het gehele projectgebied ernstig en diepgaand verstoord werd in de nieuwste tijd lijkt het archeologische potentieel van het projectgebied reeds volledig bereikt te zijn in de loop van het huidige onderzoek. Er zijn geen indicaties dat er zich nog verder archeologisch waardevol erfgoed bevindt dat de kostprijs van een opgraving kan verantwoorden.

Om het archeologisch erfgoed ten volle te onderzoeken dient enkel het brandrestengraf verder onderzocht te worden door middel van natuurwetenschappelijk onderzoek.

3. IMPACTBEPALING

Bij verkavelingen wordt steeds uitgegaan van een totale verstoring van het projectgebied. In het huidige geval kan echter gesteld worden dat vrijwel het gehele projectgebied reeds verstoord was. Omwille hiervan kan de impact van de toekomstige verkaveling geminimaliseerd worden.

4. WAARDERING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Het proefsleuvenonderzoek toonde duidelijk aan dat er sprake is van een archeologische site binnen het projectgebied. Deze bestaat met name uit één Romeins brandrestengraf en enkele greppels die wijzen op agrarische activiteiten. De aangetroffen site wordt echter niet voldoende waardevol geacht om een verder vlakdekkend onderzoek op te leggen. Romeinse brandrestengraven kunnen namelijk erg geïsoleerd voorkomen, tevens zijn er geen

aanwijzingen voor de aanwezigheid van andere brandrestengraven. Daarnaast wijzen de greppels/grachten enkel op een agrarische activiteit. Bovenal dient rekening te worden gehouden met de ernstige mate van verstoring binnen het projectgebied. Omwille van deze factoren kan gesteld worden dat er binnen het projectgebied onvoldoende kennisvermeerdering gegenereerd kan worden door middel van een opgraving. Zeker wanneer de kostprijs van een opgraving in rekening gebracht wordt, kan duidelijk gesteld worden dat deze niet opweegt tegen de potentiële kenniswinst.

Aangezien deze inschatting reeds op het terrein gebeurde, werd beslist om het brandrestengraf volledig te bemonsteren. Op basis van de huidige stand van zaken kan enkel gesteld worden dat het gaat om een crematiegraf uit de Romeinse tijd. Deze context is echter voldoende waardevol om verder verwerkt te worden.

5. BEPALING VAN MAATREGELEN

Aangezien het archeologische potentieel van het projectgebied reeds grotendeels bereikt werd door middel van het proefsleuvenonderzoek, wordt geen verdere opgraving geadviseerd. Het aangetroffen brandrestengraf dient wel verder verwerkt te worden. De resultaten van deze verdere verwerking moeten beschreven worden in de vorm van een nota.

5.1. ONDERZOEKSVRAGEN

Het verder onderzoek van het brandrestengraf moet volgende onderzoeksvragen oplossen

- Wat is de precieze datering van het brandrestengraf (¹⁴C-datering)?
- Is er gecremeerd bot aanwezig? Welke gegevens aangaande de overledene kunnen hieruit afgeleid worden (geslacht, leeftijd, ziekte, ...)?

5.2. ONDERZOEKSHANDELINGEN

Teneinde de verdere onderzoeken uit te kunnen voeren, moeten de bulkstalen gezeefd worden. Hierbij worden de bepalingen in de *Code Goede Praktijk* gevolgd.

Indien bij het uitzeven voldoende gecremeerd bot (± 20 gram) aangetroffen wordt, dient dit in eerste instantie gewaardeerd en – indien mogelijk – onderzocht te worden door een fysisch antropoloog.

Wanneer er wel gecremeerd bot aanwezig is maar onvoldoende voor een fysisch antropologisch onderzoek, of wanneer dit onderzoek afgerond is, dient het gecremeerd bot gedateerd te worden (¹⁴C).

Voor de datering van het graf moeten minimaal twee ¹⁴C-dateringen uitgevoerd worden. Indien voldoende gecremeerd bot aanwezig is, dient hier minstens één datering op uitgevoerd

worden. Indien er geen of onvoldoende gecremeerd bot aanwezig is, worden beide dateringen uitgevoerd op houtskoolstalen. In de mate van het mogelijke moeten deze houtskoolstalen afkomstig zijn uit afzonderlijke kwadraten.

5.3. STRATEGIE VOOR ANALYSE

In het kader van de verdere verwerking worden volgende stelposten voorzien:

- 1 VH waardering crematieresten
- 1 VH determinatie crematieresten
- 2 ¹⁴C-dateringen AMS (incl. uitselcteren geschikte fragmenten)

5.4. CONSERVATIESTRATEGIE

In het kader van de verdere verwerking word geen conservatie voorzien.

5.5. SCHATTING VAN DE DUUR

De termijn voor de verwerking van de stalen (natuurwetenschappelijke analyse) is sterk afhankelijk van de instanties die deze analyses uitvoeren. De verwerking van de uiteindelijke resultaten (rapportage) kan echter op zeer korte termijn gebeuren en zal maximaal 2 dagen in beslag nemen. De verwerking en rapportage dienen binnen twee jaar (tegen 10 september 2020) afgerond te zijn

5.6. RAMING VAN DE KOSTEN

Voor de raming van de kosten wordt rekening gehouden met volgende zaken:

- Uitzeven van bulkstalen. Verzenden, waarden/analyseren van stalen, eventuele retour;
- Rapportage.

De kostprijs is steeds in euro en exclusief BTW.

Natuurwetenschappelijk onderzoek	2000
Rapportage	500
Totaal	2500